आपलं, आपल्यासाठी, सर्वांसाठी

दैनिक हेराल्ड

www.dainikherald.com

२०४७ पर्यंत राज्याला पुरेसा पाणीपुरवठा पान ३ वर

राजस्थाने नोंदवला शानदार विजय पान ४ वर

वेर्णा, सोमवार, ७ एप्रिल २०२५ | पाने ४ | ₹ ४

| REG. NO. G2/RNP/GOA/101/2021-23 | Volume 13, Issue 214 | Verna, | facebook.com/dainikherald | Monday 7 April 2025 | Pages 4 | ₹ 4

निवडक

श्रीलंकेतून १४ भारतीय मच्छिमारांची सुटका

कोलंबो, दि. ६ : पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या आवाहनानंतर श्रीलंकेने १४ भारतीय मच्छिमारांना सोडले आहे. मच्छिमारांच्या सुटकेबाबत पंतप्रधानांनी काल श्रीलंकेचे राष्ट्रपती दिसानायके यांच्याशी चर्चा केली होती. तीन दिवसांचा श्रीलंका दौरा पूर्ण करून मोदी भारताकडे रवाना झाले आहेत.

आज सुरुवातीला, त्यांनी माहो ओमानथाई रेल्वे मार्गाचे उद्घाटन केले आणि बौद्ध तीर्थस्थळ अनुराधापुरा येथे सिग्नल यंत्रणेची पायाभरणी केली. यावेळी पंतप्रधान मोदींनी श्रीलंकेचे अध्यक्ष अनुरा कुमार दिसानायके यांच्यासमवेत ट्रेनला हिरवा झेंडा दाखवला.

हा रेल्वे मार्ग श्रीलंकेतील माहो जिल्हा आणि ओमानथाई जिल्हा यांच्यातील उत्तर रेल्वे मार्गाचा १२८ किमी लांबीचा भाग आहे. हे श्रीलंकेतील कुरुणेगाला, अनुराधापुरा आणि वावुनिया जिल्ह्यातून जाते.

श्रीलंकेच्या सरकारने या रेल्वे मार्गाचे आधुनिकीकरण आणि सुधारणा करण्यासाठी अनेक प्रकल्प सुरू केले आहेत. भारतीय सार्वजनिक क्षेत्रातील कंपनी, इरकॉन इंटरनॅशनल लिमिटेड, या विभागाचा विकास करत आहे. या प्रकल्पासाठी भारताने ३१८ दशलक्ष (२७२० कोटी रुपये) कर्ज दिले आहे.

ट्रम्प-मस्क विरोधात अमेरिकेत १२०० रॅली

वॉशिंग्टन, दि. ६ : राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प आणि उद्योगपती एलन मस्क यांच्या धोरणांचा निषेध करण्यासाठी शनिवारी अमेरिकेत १,२०० हून अधिक रॅली काढण्यात आल्या. या रॅलींचा उद्देश नोकऱ्या कपात, अर्थव्यवस्था आणि मानवी हक्क यासारख्या मुद्द्यांवर सरकारच्या निर्णयांचा निषेध करणे होता.

या निषेधाला हँड्स ऑफ असे नाव देण्यात आले आहे. हँड्स ऑफ म्हणजे- 'आपल्या हक्कांपासून दूर राहणे.' या घोषणेचा उद्देश हे दाखवणे आहे की निदर्शकांना त्यांच्या अधिकारांवर कोणीही नियंत्रण ठेवू इच्छित नाही. या निषेधात १५० हून अधिक संघटना सहभागी झाल्या होत्या. यामध्ये नागरी हक्क संघटना, कामगार संघटना, एलझीबीटीक्यू+ स्वयंसेवक, दिग्गज आणि निवडणूक कर्मचारी यांचा समावेश होता. वॉशिंग्टन डीसीमध्ये, नॅशनल मॉलवर, राज्यांच्या राजधानींमध्ये आणि सर्व ५० राज्यांमध्ये निदर्शने झाली.

देशात नवा वक्फ कायदा लागू

नवी दिल्ली, दि. ६ : वक्फ विधेयक दोन्ही सभागृहात मंजूर झाल्यानंतर आता राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनीही या विधेयकाला मंजुरी दिली आहे. वक्फ दुरुस्ती विधेयक २०२५ आता कायदा बनल आहे. या नव्या कायद्याला काँग्रेस, एमआयएम आणि आम आदमी पक्ष यांनी विविध याचिकांसह सुप्रीम कोर्टात आव्हान दिले आहे. देशातील विविध राज्यांतील अनेक मुस्लिम संघटना याच्या विरोधात आंदोलने करत आहे. केंद्रसरकारच्या मते हा कायदा मुस्लिम विरोधी नाही आणि याचा उद्देश पक्षपात, वक्फच्या संपत्तीचा दुरुपयोग रोखणे आहे.

लोकसभेत या विधेयकाच्या बाजूने २८८ मते तर विरोधात २३२ मते पडली होती. तर राज्यसभेत हे विधेयक सादर केल्यानंतर या विधेयकाच्या बाजूने १२८ आणि विरोधात ९५ मते मिळाली होती. वक्फ दुरुस्ती विधेयकावर शुक्रवारी सकाळी राज्यसभेत दीर्घकाळाच्या चर्चेनंतर संमत झाले होते. यात सत्ताधारी पक्ष आणि विरोधी पक्ष यांच्यात चांगलाच वाद रंगला होता. राज्यसभेत या विधेयकावर १४ तास वाद झाला.

हवामान

कमाल : २८ किमान : २३

आर्द्रता : ७५

बाजार भाव

सोने : ₹ ७१,७८० (१० ग्रॅम)

चांदी : ₹ ८५,१०० (१ किलो)

शेअर मार्केट

सेन्सेक्स : ८२,३६५ .७७↑ (२३१.१६)

निफ्टी : २५,२३५.९० ↑ (८३.९५)

ट्रम्प टेरिफवर भारताची सावध भूमिका!

वॉशिंग्टन, दि. ६ :

अमेरिकेचे माजी अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी आशियाई देशांमधून होणाऱ्या आयातीवर २६% कर लादला असला, तरी भारत त्याला प्रत्युत्तर म्हणून कोणतेही प्रतिशोधात्मक शुल्क लावण्याच्या विचारात नाही, असे केंद्रीय वरीष्ठ अधिकाऱ्यांकडून स्पष्ट करण्यात आले आहे. या निर्णयामागे दोन्ही देशांदरम्यान सुरू असलेल्या व्यापार वाटाघाटींचा विचार करण्यात आल्याचेही त्यांनी नमूद केले.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या प्रशासनाने ट्रम्प यांच्या टॅरिफ धोरणातील एका विशेष तरतुदीचा अभ्यास केला आहे. या तरतुदीनुसार, अमेरिका काही विशिष्ट देशांना व्यापार सवलती देऊ शकते, जर त्यांनी परस्परहिताच्या व्यापार व्यवस्थेसाठी आवश्यक पावले उचलली असतील. मात्र, यासंदर्भातील अधिक माहिती गोपनीय असल्याने संबंधित अधिकाऱ्यानी अधिक माहिती माध्यमांना देण्यास नकार दिला आहे.

भारताला वॉशिंग्टनसोबत व्यापार करारावर चर्चा करणाऱ्या मोजक्या राष्ट्रांपैकी एक असण्याचा फायदा मिळण्याची अपेक्षा आहे. चीन, व्हिएतनाम आणि इंडोनेशियासारख्या देशांना अमेरिकेने उच्च आयात शुल्क लादल्यामुळे भारत तुलनेने चांगल्या स्थितीत आहे, असे दुसऱ्या एका अधिकाऱ्याने सांगितले.

ट्रम्प यांच्या टॅरिफ घोषणेनंतर जागतिक बाजारपेठेवर मोठा परिणाम झाला. मात्र, भारताने तैवान आणि इंडोनेशियासारख्या देशांसोबत मिळून अमेरिकेच्या टॅरिफ निर्णयाविरोधात कोणतेही तत्काळ प्रतिशोधात्मक कर लादण्यास नकार दिला. दुसरीकडे, युरोपियन कमिशन मात्र चीनच्या प्रतिक्रियेनंतर अमेरिकन उत्पादनांवर अतिरिक्त शुल्क लादण्याचा विचार करत आहे.

भारत आणि अमेरिकेने फेब्रुवारी महिन्यात टॅरिफवरील वाद मिटवण्यासाठी २०२५ च्या शरद ऋतूपर्यंत लवकरात लवकर व्यापार करार करण्याचे मान्य केले आहे. यासंदर्भात भारतीय पंतप्रधान कार्यालयाकडे प्रतिक्रिया विचारण्यात आली होती, मात्र त्यांनी तत्काळ उत्तर दिले नाही.

रॉयटर्स या वृत्तसंस्थेने दिलेल्या अहवालानुसार, भारत २३ अब्ज डॉलर्सच्या अमेरिकन आयातीवरील टॅरिफ कमी करण्यास तयार आहे. मोदी प्रशासनाने ट्रम्प यांच्याशी सौहार्दपूर्ण संबंध राखण्यासाठी काही महत्त्वाची पावले उचलली आहेत, ज्यामध्ये उच्च-श्रेणीच्या बाईक आणि बर्बनवरचे टॅरिफ कमी करणे तसेच अमेरिकेच्या टेक क्षेत्राला प्रभावित करणाऱ्या डिजिटल सेवांवरील कर सवलत देणे यांचा समावेश आहे.

अमेरिकेच्या टॅरिफ धोरणामुळे चालू आर्थिक वर्षात भारताच्या जीडीपीमध्ये २०-४० बेसिस पॉइंट्सने घट होण्याची शक्यता आहे. विशेषतः हिऱ्यांच्या व्यापारावर मोठा परिणाम होऊ शकतो, कारण भारताच्या हिरे निर्यातीपैकी एक तृतीयांश निर्यात अमेरिकेला केली जाते. यामुळे हजारो भारतीय कामगारांच्या नोकऱ्यांवरही टांगती तलवार आहे. दरम्यान ५० हून अधिक देशांनी यावर प्रतिक्रिया व्यक्त करत व्हाइट हाऊसशी संपर्क साधला आहे. अमेरिकेच्या कृषी सचिव ब्रुक रोलिन्स यांनी सीएनएनला दिलेल्या मुलाखतीत सांगितले की, व्हाइट हाऊसमधील फोन लाईन्स अक्षरशः तास व्यस्त आहेत. ५० हून अधिक देश या निर्णयावर चर्चा करण्यासाठी आमच्याशी संपर्क साधत आहेत. या नव्या कर धोरणामुळे अनेक देशांना आपल्या व्यापार धोरणांचा पुनर्विचार करण्यास भाग पाडले आहे.तसेच, ब्रिटनचे पंतप्रधान केअर स्टारमर आणि फ्रान्सचे अध्यक्ष इमॅन्युएल मॅक्रॉन यांनीही चिंता व्यक्त करत, व्यापार युद्ध कोणाच्याही हिताचे नाही, असे स्पष्ट केले आहे.

राज्यपालांच्या शेजारील रहिवासी सात महिन्यांपासून पाणीटंचाईत

टीम दैनिक हेराल्ड

पणजी, दि. ६ : दोनापावला येथील ला मार्वल कॉलनीमधील रहिवासी गेल्या सात महिन्यांपासून तीव्र पाणीटंचाईचा सामना करत आहेत. रहिवाशांचा संशय आहे की, मुख्य सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या पाणीवाहिनीवरील अनधिकृत टॅपिंग आणि नव्याने मंजूर झालेल्या निवासी व व्यावसायिक प्रकल्पांना दिलेल्या पाणी जोडण्यांमुळे हे गंभीर जलसंकट निर्माण झाले आहे.

रहिवाशांनी पीडब्ल्यूडीचे मुख्य अभियंता, मुख्यमंत्री, आमदार जेनिफर मोन्सेरॉत आणि पणजी महापालिकेचे महापौर रोहित मोन्सेरात यांच्याकडे वारंवार तक्रारी केल्या असतानाही कोणतीही ठोस कारवाई करण्यात आलेली नाही. यामुळे रहिवाशांच्या घरांपर्यंत पोहोचणाऱ्या पाण्याचा दाब आणि प्रमाण अत्यंत कमी झाले आहे. उन्हाळ्याच्या पार्श्वभूमीवर ही समस्या अधिक गंभीर होण्याची भीती व्यक्त करण्यात येत असून, त्वरित हस्तक्षेपाची गरज असल्याचे रहिवाशांनी स्पष्ट केले आहे. ला मार्वल रेसिडेंट्स वेल्फेअर असोसिएशनच्या निवेदनात म्हटले आहे की, गोव्याच्या माननीय राज्यपालांना समर्पित स्वतंत्र पाणीपुरवठा लाईन आहे, मात्र त्याच परिसरातील कर भरून राहणाऱ्या नागरिकांना दररोज पाणी मिळत नाही. १९६६-६७ मध्ये वसाहत स्थापन झाल्यापासून येथे मोठ्या संख्येने ज्येष्ठ नागरिक राहतात. मात्र, गेल्या सात महिन्यांपासून रहिवाशांना आठ ते दहा दिवस पाण्याविना काढावे लागत आहेत. ही स्थिती राजधानी पणजीसाठी लाजिरवाणी आहे.

रेसिडेंट्स वेल्फेअर असोसिएशनचे अध्यक्ष अजॉय बॅरेटो यांनी सांगितले की, आमच्या मुख्य समस्येचे मूळ पाण्याच्या दाबात मोठी घट होण्यात आहे. ताळगाव येथील ओव्हरहेड टाकीतून सोडलेले पाणी आमच्या भागात पोहोचायला जवळपास एक तास उशीरहोतो. परिणामी, आम्हाला पुरेसा वेळ मिळत नाही आणि काही वेळा पुरवठाच बंद राहतो.

याशिवाय, रहिवाशांचा आरोप आहे की, नवीन निवासी संकुलांना पुरवठा करण्यासाठी बेकायदेशीर टॅपिंग केल्याने मुख्य पाईपलाईनवरील भार वाढलाअसून, परिणामी त्यांच्या भागात पुरवठा थांबला आहे.

पीडब्ल्यूडी वर्क्स डिव्हिजन , सब-डिव्हिजन च्या सहाय्यक अभियंता सरिता शिरोडकर यांनी सांगितले की, आम्ही ला मार्वल कॉलनीतील कमी दाबाच्या समस्येवर उपाय शोधत आहोत ८ सी आणि ८ डी सारख्या उंच ठिकाणी पाणी पोहोचण्यात अडचण येत होती. आम्ही व्हॉल्व्ह समायोजित करून पुरवठा सुरळीत करण्याचा प्रयत्न केला आहे. तसंच, जेट्टी रोड परिसरात नवीन पाइपलाइन टाकण्याच्या शक्यतेसाठी चाचण्या सुरू आहेत.

रहिवाशांनी प्रशासनाला तत्काळ आणि ठोस कारवाई करण्याची मागणी केली आहे. दीर्घकालीन तोड्यासाठी वेगळी पाइपलाइन टाकण्याची गरज असून, अनधिकृत टॅपिंगवरही नियंत्रण आवश्यक असल्याचे त्यांनी नमूद केले आहे.

कांदोळीमधील टेकड्यांची नाससधूस थांबविण्याची ग्रामस्थांची मागणी

टीम दैनिक हेराल्ड

कांदोळी, दि. ६ : रविवारी झालेल्या ग्रामसभेत कांदोळी परिसरातील टेकड्यांच्या संरक्षणाचा मुद्दा चांगलाच तापला. टेकड्यांचे जतन करण्यासाठी स्थानिकांनी जोरदार मागणी केली. भविष्यातील पिढ्यांसाठी या नैसर्गिक वारशाचे संरक्षण होणे आवश्यक असल्याचे ग्रामस्थांचे म्हणणे होते. मात्र, ग्रामसभेदरम्यान काही ग्रामस्थ आणि एका कार्यकर्त्यात वाद झाल्याने काही काळासाठी सभेचे कामकाज स्थगित करण्यात आले.

कांदोळीचे रहिवासी विन्सेंट फर्नांडिस यांनी 'सिकेरी टेकडी वाचवा' मोहिमेला पाठिंबा दर्शविताना कांदोळी-ओर्डा- सायपे टेकडींवर होणाऱ्या नासाडीबद्दल चिंता व्यक्त केली. सिकेरी टेकडीच्या संवर्धनासाठी प्रयत्न होत आहेत, हे चांगले आहे. मात्र, कांदोळी-ओर्डा-सायपे टेकडीबाबतही अशीच तितकीच गंभीर दखल घेतली पाहिजे. सायपे टेकडीच्या भागात मोठ्या प्रमाणात खाणकाम सुरू असल्याचे दिसते. ग्रामपंचायतीने याबाबत त्वरित तपासणी करावी, असे त्यांनी सांगितले.

कळंगुट मतदारसंघ मंच चे सदस्य डॅमियन टेलेस यांनी ओर्डा भागात मोठ्या प्रमाणावर टेकड्यांची तोड आणि अतिक्रमण होत असल्याकडे लक्ष वेधले. ओर्डा येथील डोंगर उतारांवर २०० हून अधिक बेकायदेशीर घरे उभारली गेली असून, यासंदर्भात उच्च न्यायालयाने नोंद घेतली आहे. मात्र, अतिक्रमण आणि अनधिकृत बांधकामे अद्याप सुरूच आहेत, असे त्यांनी स्पष्ट केले.

ग्रामस्थांनी सीआरझेड नियमांचे उल्लंघन होत असल्याचा मुद्दाही उपस्थित केला. नो-डेव्हलपमेंट झोनमध्ये मोठ्या प्रमाणावर वाळूच्या ढिगाऱ्यांचा समतलकरण सुरू आहे. याबाबत तक्रारी करूनही अधिकाऱ्यांकडून दुर्लक्ष होत आहे, असा आरोप स्थानिकांनी केला.

ग्रामसभेत नेरुळ-सिकेरी नदीकाठी प्रस्तावित मिनी सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्पावरही चर्चा झाली. डॅमियन टेलेस यांनी यास सीआरझेड उल्लंघन असल्याचे सांगत राष्ट्रीय हरित लवाद मध्ये याविरोधात खटला प्रलंबित असल्याचे स्पष्ट केले.

दरम्यान, सरपंच ब्लेझ फर्नांडिस यांनी सांडपाणी व्यवस्थापनाच्या गरजेवर भर दिला. सध्या कांदोळीमधील सांडपाणी टँकरद्वारे पणजीतील टोंका-करंझळे सीवरेज ट्रीटमेंट प्लांटमध्ये पाठवले जाते. मात्र, तेथे दिवसाला केवळ एक टँकर स्वीकारला जातो. त्यामुळे स्वतःचा सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्पआवश्यक आहे, ज्यामध्ये दररोज १० टँकरची क्षमता असेल. मात्र, यासाठी पाईपलाईन टाकण्याऐवजी टँकरद्वारे वाहतूक केली जाईल, असे त्यांनी स्पष्ट केले.

पर्यटनाशी संबंधित अनेक समस्यांवरही ग्रामसभेत चर्चा झाली. स्थानिकांनी आरोप केला की, पोलिस केवळ समुद्रकिनाऱ्यावरील बेकायदेशीर कृत्यांकडून हफ्ता वसूल करत आहेत. समुद्रकिनारी दलाल आणि एजंट पर्यटकांची फसवणूक करत आहेत, त्यामुळे कांदोळीच्या प्रतिमेला तडा जात आहे. प्रशासनाने त्वरित पावले उचलली नाहीत, तर पर्यटन व्यवसायावर गंभीर परिणाम होईल, असा इशारा वॉटरस्पोर्ट्स ऑपरेटर विन्सेंट फर्नांडिस यांनी दिला.

गावकऱ्यांनी पाणीपुरवठा सुविधांच्या अभावाकडेही लक्ष वेधले. कांदोळीमध्ये सार्वजनिक बांधकाम विभागाची पाणीपुरवठा सुविधा नाही, त्यामुळे स्थानिकांना अनेक अडचणींचा सामना करावा लागत आहे, असे त्यांनी सांगितले. ग्रामसभेत इतरही महत्त्वाच्या मुद्द्यांवर चर्चा झाली असून, स्थानिक प्रशासनाने त्वरित कारवाई करण्याची मागणी ग्रामस्थांनी केली आहे.

गंगा नदीतील डॉल्फिन्स धोक्यात!

वृत्तसंस्था, दि. ६ :

भारताची सर्वात लांब आणि पवित्र नदी, गंगा, ही हजारो डॉल्फिनचे नैसर्गिक अधिवासस्थान आहे. मात्र, या जलचर प्राण्यांचे अस्तित्व सध्या गंभीर संकटात आहे. गंगेतील डॉल्फिन महासागरांतील डॉल्फिनसारखे नसतात. ते पाण्यातून उंच उड्या मारत नाहीत किंवा लांब अंतर सरळ पोहत जात नाहीत. त्याऐवजी, हे डॉल्फिन बाजूने पोहत राहतात, बराच वेळ पाण्याखाली घालवतात, त्यांचे नाक लांबट असते आणि ते जवळपास पूर्णपणे आंधळे असतात.

गंगेतील डॉल्फिन हे नदीतील डॉल्फिनच्या एका विशिष्ट प्रजातीचे आहेत आणि त्यांना भारताचा राष्ट्रीय जलचर प्राणी म्हणून मान्यता आहे. हे प्राणी मुख्यतः भारताच्या उत्तर भागात गंगा-ब्रह्मपुत्र नदी प्रणालीत आढळतात. वाईल्डलाईफ इन्स्टिट्यूट ऑफ इंडियाच्या संशोधकांनी २०२१ ते २०२३ दरम्यान देशभरातील ५८ नद्यांचे सर्वेक्षण केले. त्यानुसार, भारतात सध्या सुमारे ६,३२७ नदी डॉल्फिन आहेत. त्यामध्ये ६,३२४ गंगेचे डॉल्फिन असून, केवळ तीन सिंधू डॉल्फिन आढळले. सिंधू डॉल्फिन मुख्यतः पाकिस्तानमध्ये आढळतात. कारण सिंधू नदी दोन्ही देशांतून प्रवाहित होते. आंतरराष्ट्रीय निसर्ग संवर्धन संघटना यांनी या दोन्ही प्रजातींना धोक्यात असलेल्या यादीत समाविष्ट केले आहे.

गंगेतील डॉल्फिन हे ' जिवंत जीवाश्म ' मानले जातात. वैज्ञानिकांच्या मते, लाखो वर्षांपूर्वी हे डॉल्फिन त्यांच्या सागरी पूर्वजांपासून उत्क्रांत झाले. दक्षिण आशियात समुद्रभरतीच्या लाटांमुळे ते नदीच्या आतल्या भागात गेले. कालांतराने पाणी ओसरल्यानंतर त्यांनी नदीच्या वातावरणाशी स्वतःला जुळवून घेतले आणि त्यांच्या वैशिष्ट्यांमध्ये महत्त्वपूर्ण बदल झाले. १९८० नंतर सुमारे ५०० हून अधिक डॉल्फिन मृत्युमुखी पडले आहेत. याचे मुख्य कारण म्हणजे मासेमारीसाठी वापरले जाणारे जाळे, बोटींसोबत होणारे अपघात आणि त्यांची शिकारी. डॉल्फिनच्या मांसासाठी आणि ब्लबरसाठी (चरबीसाठी) त्यांची शिकार केली जाते, ज्याचा उपयोग मासेमारीच्या आमिषासाठी केला जातो.

संरक्षणतज्ज्ञ नचिकेत केळकर यांच्या मते, अनेक मच्छीमार कायदेशीर कारवाईच्या भीतीने डॉल्फिनच्या अपघाती मृत्यूची माहिती देत नाहीत. भारतीय वन्यजीव संरक्षण कायद्यानुसार डॉल्फिनला मारणे हा गुन्हा मानला जातो आणि कठोर शिक्षेची तरतूद आहे. परिणामी, अनेक गरीब मच्छीमार दंड टाळण्यासाठी मृत डॉल्फिन लपवण्याचा प्रयत्न करतात. गेल्या दशकभरात भारतात नदी क्रूझ पर्यटन मोठ्या प्रमाणात वाढले आहे. गंगा आणि ब्रह्मपुत्र नद्यांमध्ये अनेक क्रूझ बोटींनी वाहतूक सुरू केल्याने डॉल्फिनच्या अधिवासावर प्रतिकूल परिणाम होत आहे.

संरक्षक रवींद्र कुमार सिन्हा यांच्या मते, डॉल्फिन अत्यंत संवेदनशील असल्यामुळे वाढता जलपर्यटन व्यवसाय त्यांच्या अस्तित्वावर मोठा परिणाम करू

पान २ ▶